

ODORANNI

MONACHI SANCTI PETRI VIVI SENONENSIS

CHRONICON*hoc ille jam sexagenarius cum aliis opusculis suis in unum corpus collegit anno 1045.*(Apud Duchesa. *Script. Rer. Franc.* tom. II, pag. 636.)

675 Incarnatione Domini obiit sanctus **A** nonensis archiepiscopus. Hic privilegium una cum provincialibus episcopis monachis tri fecit synodaliter temporibus Chlotarii baltechildæ matris ejus.

686 Pippinus Auster major domus regis om Francorum suscepit. Hujus temporibus Vulfrannus Senonum archipræsul Fresiam cepit.

712 obiit Pippinus senior; et filius ejus, ur Carolus Martelles, principatum usur-

721 obiit Beda presbyter, historiographus n.

741 migravit ad Dominum S. Vulfrannus, us princeps obiit; quo mortuo Carlo- et Pippinus filii ejus principatum susci-

750 Pippinus statura pusillus electus est, et Childericus, qui de stirpe regis Chlo- manserat, tonsoratus. Hic deficit regnum el. His temporibus migravit ad Dominum mus Ebbo Senonum archiepiscopus, et se- st in monasterio sancti Petri apostoli, ubi præsentem diem gloriosis miraculis fulget.

764 Pippinus rex moritur, et filii ejus qui dicitur imperator Magnus, et Carlo-, eliguntur in regno.

767 Carlomannus obiit.

804 obiit Alcuinus philosophus, abbas sani- ini. Alcuinus et Carolus disputaverunt de mbia, qui liber exstat.

814 obiit Carolus imperator Magnus; et us filius ejus, qui Pius dicitur, regnum um et imperium Romanorum suscepit.

828 obiit Hieremias Senonum archiepi- Hic præcepta imperialia sanctæ matris Ec- lenonum et monasteriis et cellis ad se per- us obtinuit, ad munimen et defensionem mnes judicarias potestates.

833 Hludovicus Pius regnum amisit, et us filius ejus usurpavit, eodemque anno ous recepit.

Anno 840 obiit Hludovicus Pius imperator.

Anno 841 actum est bellum inter Carolum regem, qui dicitur Calvus, et Lotharium, et Ludovicum et Pippinum apud Fontanelum.

Anno 847 translata sunt sanctorum martyrum corpora, Saviniani, Potentiani, Altini, atque Eo- daldi, in basilica S. Petri a Wenilone archiepiscopo, viii Kal. Septemb.

Anno 865 obiit Wenilo archiepiscopus Senonum, qui Ludovicum fratrem Caroli unxit in regem in Burgundia. Huic successit Egil abba.

Anno 870 obiit domnus Egil archiepiscopus, qui privilegium sancto Petro fecit de altare Alsenis villæ. Hic Lothario juniore concedente, et Treje- ctensium episcopo jubente, ex ipsius diocesi, et monasterio quod dicitur Promia, assumptus, a Ca- rolo rege in monasterio Flaviniensi abba est con- stitutus. Postea Senonum archiepiscopus ob sui meri- ta factus, quiescit in monasterio S. Petri. Quo mor- tuo, Ansegisus venerabilis episcopatum suscepit. Hic Carolum Calvum unxit in regem.

Anno 874 Carolus imperator tertius, qui dicitur Calvus, filius Hludovici Pii, cum secunda profectio- ne Romam peteret, iii Kal. Octob., in ipso itinere obiit, et Hludovicus filius ejus regnum suscepit. Hu- jus Caroli temporibus facta sunt Capitula in Ponti- gone a Leone apocrisiario.

Sancta synodus, que in nomine Domini, voca- tione domni Joannis ter beatissimi universalis papæ, et jussione domini Caroli perpetui Augusti congre- gata est in loco qui vocatur Pontigonis, anno incar- nationis Dominicæ 876, indictione ix, regni præfati invictissimi imperatoris xxxvii, imperii autem pri- mo, xlii Kal. August., hæc capitula que subtus annexa sunt instituit :

CAP. I. Obante Hludovico, qui Romani imperii jura regebat, domnus Joannes ter beatissimus papa per Jadericum Veliternensem, Fornlosum Pertusen- sem, Joannem Arelatinum, necnon per Ansegisum Senonensem, venerabiles episcopos, domnum Caro- lum tunc regem ad limina SS. apostolorum invita- vit, eumque Ecclesiæ ipsius defensorem auctorem- que elegit, imperialique diademate coronavit, eum-

que præ cunctis solum specialiter eligens, qui Romani imperii scepra teneret. Cujus sacris institutionibus pro debito parentes, quod ipse confirmavit, pari consensu omnes confirmavimus.

CAP. II. Sicut dominus Joannes papa sanxit, commonente et consentiente, ac condecernente domino ac gloriosissimo Carolo imperatore semper Augusto, Ansegisum venerabilem episcopum Senonum suam vicem tenere, et primatum ei Galliarum et Germaniarum contulit, in evocanda synodo, et definiendo canonice, si quælibet insurrexerint necessaria, et ut graviora quælibet ad ipsius notitiam referat; et nos unanimiter omni devotione laudamus, et ut ita ipse primatum teneat Galliarum et Germaniarum decernimus, et sancimus, cunctique successores ejus in propria urbe.

Anno 878 Joannes papa Romanus ad Gallias veniens, primo Arelatum navigio advectus, per Lugdunum, aliasque civitates usque ad Treccassinensem urbem accessit, ibique cum Hludovico filio Caroli collocutus ad Italiam repedavit.

Anno 879 obiit Ludovicus rex Burgundionum, frater Caroli.

Anno 883 obiit Ansegisus venerabilis Senonum archiepiscopus, et sepultus est in monasterio S. Petri. Hic corpora SS. præsulum et confessorum Leonis, Ursicini, Ambrosii, atque Agricii in monasterio S. Petri transtulit, et ab urbe Roma caput S. Gregorii doctoris plumbo inclusum, cum brachio S. Leonis doctoris deferens, in eodem monasterio conservandum reposuit. Hujus temporibus corpora SS. martyrum Sanctiani atque Augustini de villa quæ dicitur Sancecias a fratribus jam dicti loci, et presbytero ejusdem nomine Eodaldo translata sunt in eodem monasterio viii Kal. Jul. Præterea dominus Ansegisus, postquam primatum totius Galliarum obtinuit, et superna moderatione secundus papa appellari meruit, Judæos certa de causa, et moniales ab urbe Senonica expulit, et ne ulterius in ea habitaculum manendi haberent sub anathematis jugulo interdixit.

Anno 886 obiit Hludovicus, filius Caroli III imperatoris. Hoc anno, ii Kal. Decembr., ascenderunt Normanni a Parisius Senonis. Et sequenti mense Maio redierunt in Franciam, jam defuncto Ewcardo archiepiscopo, et ordinato Walterio in loco ejus. Qui eodem anno unxit Odonem in regem. Hic privilegium monachis S. Petri fecit de abbatis electione.

Anno 896 Richardus princeps Burgundiæ recepit Senonas [at., Sennis] contra Walterium archiepiscopum et Warnerium comitem.

Anno 898 obiit Odo rex, et Carolus Simplex regnum accepit.

Anno 922 Robertus princeps unctus est in regem, et eo anno xvii Kal. Jul. factum est bellum inter Carolum et Robertum, ubi interfectus est Robertus. Carolo vero a cæde belli victore revertente, occurrit illi Heribertus, infidelium nequissimus, et sub fictæ pacis simulatione in castro quod Parrona dicitur, ut hospitandi gratia diverteret, compulit, et sic eum

A dolo captum retinuit. Illic positus Carolus, anno 923 Hlodolphum nobilem filium Richardi principis Burgundionum, una cum consilio Hugonis Magni Francorum ducis, et procerum Francorum, in regnum sublimavit. Quo mortuo anno 935 accersiens una cum Francis Hugo dux Hludovicum filium jam dicti Caroli, datis sacramentis Olgivæ matri ejus, in regno constituit.

Anno 954 obiit Hludovicus rex, et Lotharius filius ejus regnum suscepit.

Anno 956 obiit Hugo dux Magnus, et filius ejus Hugo ducatum suscepit. Et Gislabertus comes Burgundionum obiit, et honorem ejus cum filia nomine Leudegarde, ex qua postea a Radulpho Divionensi pipiens factus est, Otho frater Hugonis ducis recepit. Aliam vero filiam nomine Werram duxit in matrimonium Robertus comes Treccasinorum. Mortuo vero Olhone, Ainricus frater ejus ducatum suscepit Burgundiæ.

Anno 986 obiit Lotharius rex, commisso filio suo Hludovico juvene Hugoni duci, una cum regno.

Anno 987 obiit Hludovicus rex juvenis, qui nihil fecit, donato regno Hugoni duci, qui eodem anno rex factus est a Francis. Et eodem anno Robertus filius ejus regum piissimus rex ordinatus est. Hic deficit regnum Caroli Magni.

Anno 998 obiit Hugo rex, filio suo Roberto regnante.

Anno 999 obiit Sewinus archiepiscopus, qui jacturam monasterii sancti Petri, quam Anastasius archiepiscopus antecessor ejus relevare cœperat, in pristinum restituit statum: ibique sub distinctione regulari ordinavit abbatem Rainardum, cujus etiam corpus in eodem monasterio est sepultum. Hic ab urbe Roma per manum Joannis papæ archiepiscopale pallium, quo antecessores ejus infulati sunt, et primatum Galliarum suscepit. Hic etiam monasterium sancti Petri Milidunensis ab imo relevavit, et monachos in illo mittens, abbatem Walterium eis præfecit. Hic matrem ecclesiam S. Stephani, quæ igne cremata fuerat, ab epistiliis erigens, et ex integro perficiens, signis et ornamentis ecclesiasticis decoravit, et adjunctis sibi Milone episcopo Treccassensium et Eriberto Antissiodorensium, Rocleno quoque Nivernensium, cum maximo honore dedicavit. Eadem quoque die ad stipendia clericorum ibidem Deo famulantium tria altaria sub privilegii testamento delegavit. Deinde brachium sancti Leonis papæ cum digitis sancti Ebonis ab abbate Rainardo et a fratribus monasterii S. Petri multa prece obtinens, auro et gemmis ornavit, et eidem casæ Dei contulit. Pro quibus mutua vicissitudine et pro remedio animæ suæ, de altario S. Saviniani, quod xxx passus a crypta monasterii abest, et de altario S. Sanctiani, quod est in villa Sancecias, et de altario S. Petri, quod est in villa quæ Alsonus vocatur, et de altario S. Lupi, quod est in villa quæ Naudus dicitur, perpetua privilegia una cum consensu et voluntate papæ Romani et coepiscoporum suorum, sancto Petro

ejusque monachis fecit. Decrevit etiam ut abba A ejusdem monasterii in conventu abbatum vel clericorum post episcopum primus sedeat, et inter ceteros ejusdem episcopatus abbates primatum teneat; ipse autem talem se exhibeat, ut dignus sit tali honore. Tabulam quoque ex auro et argento ante altare sancti Stephani construxit, de qua posmodum ante monasterium facta est turris.

Anno 1002 obiit Ainricus, dux Burgundiæ.

Anno 1003 obsedit Robertus rex Antissiodorum, et vastavit Burgundiam.

Anno 1015 recepit Robertus rex civitatem Senonum, et Rainardus abba monasterii S. Petri obiit. Hic monasterium S. Petri ab imo renovavit, et claustra monasterii cum domibus ad se pertinentibus ex toto reedificavit. Tabulam etiam auream et argenteam ante altare construxit, crucem auream cum gemmis fabricavit, signis, codicibus, palliis, sacris vasis, et reliquis ornamentis ecclesiasticis idem monasterium ditavit. Insuper et regulari tramite monachos instruens, liberalibus disciplinis edocuit.

Anno 1023 Odorannus monachus, postquam crucifixum et puteum (2) monasterii fecit, peccatis suis promerentibus insidias a falsis fratribus perpessus, Deo propitio vix mortem evasit. Qui apud S. Dionysium aliquantisper commoratus, cum maximo honore propriis sedibus est redditus.

Anno 1031 obiit Rotbertus rex pius, qui fuit erga sanctos Dei supplex, benevolus et devotus, et totius religionis amator egregius. Hic peractis diversis restorationibus ecclesiarum, necnon ornamentis sanctorum corporum, sanctum corpus sancti Saviniani C auro et gemmis argentoque ornavit. Quod qualiter actum sit, paucis est disserendum:

Factum est, dum quodam tempore Rotbertus rex Romam peteret, ut Constantia regina una cum Hugone filio parvulo Tillo remaneret. Quod ut Berta regina, dudum causa consanguinitatis a rege repudiata, comperit, prosecuta est eum, sperans se, futuris ad hoc quibusdam aulicis, decreto apostolico restituturam toro regio. Unde Constantis regina, timens se amoveri a regio latere, inenarrabili detinebatur mœrore. Quæ dum nocte quadam ob hoc nimis cogitationum tumultibus pulsata obdormiret, apparuit ei per visum inenarrabili claritate circumdatus vir quidam angelicis decoratus canis, in sacerdotali habitu virgam pastorem gestans manu. D Quem nimio terrore perterrita dum requireret quisnam esset, innotuit se esse episcopum, et appellari Savinianum. Qui et dixit: « Constans esto, Constantia, quia Deo propitio liberata es ab imminente tristitia. » Illa vero de tam præclara visione perterrita, facto mane, cœpit a circumstantibus clericis sollicite perquirere si illis in regionibus haberetur episcopus qui Savinianus diceretur. Quibus ignorantiam suam profitentibus, unus ex eis, qui in monasterio S. Petri fuerat nutritus, redeunte rege Aurelianorum futurus episcopus, nomine Theodericus,

(2) Forte *pluteum* Sidon., lib. II, epist. 9, *grammaticales pluteos*.

respondit pro omnibus: « Est, domina, in monasterio S. Petri Savinianus, primus Senonum archiepiscopus, qui per martyrii triumphum una cum sociis pervenit ad cœlestis regni bravium. Si hujus martyris devote adieris præsentiam, id quod promissit, absque dilatione noveris te consecuturam. » At illa de tanti viri consilio gaudens effecta, citissime una cum filio expedit sancti Petri limina, et diutissime lacrymas fundens ante corpus beati martyris; totisque viribus se committens ejus fidei, gaudens remeavit ad propria de visitatione tanti patroni confortata. Nondum transierat dies tertia, cum subito adest intempesta nocte legatus regis ante januam, nuntians in proximo adfuturam ejus præsentiam. Qui Deo ducente propriis sedibus restitutus, ut verissima approbaretur promissio martyris, deinceps propriam conjugem magis quam eatenus dilexit, et sub ejus nutu omnia jura regalia, et quæcunque possidere videbatur, manere disposuit. Sed illa minime oblita promissionis sancti, satagere cœpit qualiter exornaretur corpus ejus gemmis et auro, quod diu inclusum plumbo ab antiquis Patribus absconditum fuerat sub arvo. Et regi suggerens sua vota, Deo auxiliante, ad ea implenda paratum illum invenit per omnia. Qui accersiens Odorannum ejusdem loci monachum, qui ad hoc opus perficiendum videbatur idoneus, commisit una cum regina ejus fidei tantæ pietatis opus. Dederunt igitur Senonis in primis per manum Waldrici præpositi argenti meri libras IV. Deinde Senonis per manum Willelmi cubicularii argenti meri solidos LV. Postea miserunt per manum Odonis paratgii argenti meri solidos XXXII. Miserunt etiam a Parisiis per manum Odoranni monachi auri solidos XVII et denarios VIII et gemmas pretiosissimas. His ita patratâ, restat ut mirabilia Dei, quæ in fabricis hujus operis oculis nostris vidimus, et ex parte manibus contrectavimus, Christi fidelibus intimemus. Quæ silentio tegere, crimen est admittere.

Igitur occupatus rex variis sæculi curis intermisit aliquantulum, ad monasterium mittere sumptas cœptis operis. Tranquillitate vero percepta, mandavit per Francolinum jam dicto fratri, ut concito gradu veniret Druis ad suscipiendum munus operis. At ille vespertina synaxi expleta, et ut mos est monachis percepta benedictione abbatis, ire perrexit ad cacumina Druensis castri. Veniens vero post solis occasum ad sanctæ Columbæ portum, transfretavit cum suis Icaunam fluvium. Cumque paululum substitisset in littore, inter cæteras stellas quibus nox illustrabatur, vidit quoddam sidus exurgere, eo quo æstivo tempore solet horam diei primam sol demonstrare. Quod exsiliens de sui ortus loco virtute divina cœpit ferri velociter per aera, petens cœli eminentiora loca, pene usque ad illud punctum quo ea tempestate solet fieri hora sexta. Quem cum famulus, equo præparato cui insidere debebat, hortaretur, quia nox imminebat, ut ascenderet: « Sus-

tine me paululum, inquit, et intueri cum tuo socio mirabilia Dei, quæ hactenus non vidi. Quo miraculo famuli attoniti, ignorantes quid præ sagii præferret, signaculo crucis se muniunt, et Deo sanctoque Saviniano pavefacti toto corde se committunt. Stella vero in loco quo venerat paululum substitit, et retrogrado cursu ad locum unde venerat in unius horæ spatio iterum rediit; quam pene usque ad tertiam vigiliam noctis contemplantes, eam inter cætera sidera implere cursum solitum viderunt ovantes, et inter se quid demonstraret conferentes. Quibus animo occurrit, quod cœptum iter prospero gressu peragerent, et demum voti compotes conciti ad domum redirent. Dantes præterea sese maturius labori cœpti itineris, per squalidam Belsam, eo surgente a mensa pervenerunt ad palatium regis. Præmissa vero salutatione regis et reginæ, ut veracissima apparerent sideris præ sagia: « Suscipiens, inquit monacho regina, quæ sancto Saviniano pro posse disposuimus ad præsens mittere munera, festinus revertere ad propria, quia nos summo mane disposuimus abire alias. » Et statim proferens auri tredecim solidos ad publicam monetam Aurelianensem appensos: « Si tibi, inquit, non sufficit monetæ ponderatio, præbeat fidem proprio oculo iterata propensio. » Quo ponderato, re nihil aliud quam quod regina prædixerat fuit invenire. Regressus itaque monachus voti compos ad monasterium, postquam regis ex parte et reginæ dixit abbati et fratribus ave, protulit auri fulvi sancto Saviniano transmissum munus de cassilide. Appensum ergo palam omnibus, per manum Francolini ostiarii et Raimberti cellerarii regis, trutina urgente inventum est septem denarios plus habens. Unde stupefactus frater qui detulerat, et cæteri admirantes, cognoverunt pro certo quia qui sideris mutatione in eundo dignatus est ostendere miraculum, et qui ex nihilo fecit totum mundum, in sacculo fidei ob meritum martyris concessit exuberare fulvum, sub septiformis numero spiritus, aurum. Et qui ad redimendum filios viduæ, Elisei intercessu fecit super excrescere oleum, exigui auri munusculum devotione regis et reginæ fecit maximum. Et caput Christi Deus, qui per prophetam suum dixit: *Argentum et aurum meum est, quidquid membris suis, id est sanctis martyribus, confert, alterius non est.* Postea dedit rex per manum Odoranni monachi Senonis auri uncias viii et argenti meri solidos xv. In perficiendo vero opere, ne flieret regi oneri frequens requisitio auri et argenti, additæ sunt de thesauro Ecclesiæ quinque uncia auri, et tres libræ argenti meri.

Descripto itaque apparatu Deo dignissimi operis, operæ pretium est exarari miraculum anserino vomere, quod Dei omnipotentia præsentibus nobis dignata est agere in sancti martyris translatione. Optata festivitatis ejus dies, qua ab antiquis Patribus ejus venerabile corpus una cum sociis in basilica sancti Petri translatum est, appropinquabat, et rex aliquantulum Senonis commoratus, redire dispone-

bat Parisius. Unde evocans archiepiscopum Leothericum, humiliter postulavit ut monasterium adiret, et sancti martyris corpus de locello plumbeo, in quo ab antiquis Patribus positum fuerat, in aurea capsâ, quam illi paraverat, transponeret. At ille sexta feria, cui succedente die Dominica futura præstolabatur festivitas, ad monasterium veniens summa cum veneratione, una cum fratribus monita regis implevit, corpusque S. Eodaldi, quod cum eo reperit, cum corpore S. Saviniani ponens, ossa pueri parvuli cum eo humati reposuit una, et expletis missarum solemnibus edendum abiit. Fratrem vero, sub cujus arbitrio et providentia totius operis fabrica constabat, in choro monasterii residente, et imagines argenteas, quas operculo capsæ superponi disposuerat, cera molli refovente, supervenit ex improvise, duce, puero parvulo, quidam cæcus postulans se introritti in crypta ubi S. Saviniani repositum erat corpus. Qui sciscitatus a monacho quis esset, et unde vel cujus rei gratia advenisset, professus est se esse rusticum, et in pago Wastinense, in villa quæ Fontanas dicitur, habere habitaculum ad manendum, et proprio nomine vocari Mainardum; et admonitum nocte præterita in somnis, ut ad S. Saviniani præsentiam veniret, et lumen oculorum ibi reciperet. Erat enim triennium ex quo lumen amiserat oculorum. Introrittus itaque ad sanctum diutius oravit, sed nihil luminis ipsa die percipere meruit. Nimio vero suavitatis odore, ut ipse dixit, repletus, ad propria est reversus. Adveniente igitur die Dominica, adest rex cum suis episcopis et proceribus, abbatibus quoque et clericis, neonon et populo innumerabili, ad transvehendum corpus sancti martyris. Quem suscipiens una cum filio suo Roberto, propriis scapulis reposuit cum manibus suis ille, ubi in præsentem veneratur a fidelibus populis. Peracto deinde solemnibus officio, et rege recumbente ad mensam, monachisque edentibus, sedebat ibi sæpe fatus monachus, ubi eum perendie sedentem supra scriptas invenerat cæcus. Qui nutu Dei ducente se puero superveniens, dixit se iterum in somnis admonitum, ut quantocius repeteret S. Saviniani auxilium. Et projiciens se solo tenus ante præsentiam sancti, ejus suffragantibus meritis, visum recepit. Et qui eousque a parvulo puerulo ducebatur, eo ducente, puer ad domum revertitur. Rex vero surgens a mensa orationis causa, ut mos illi erat, solus remansit in ecclesia. Qui dum oraret, contigit ut sæpedictus frater ecclesiam intraret. Quem aspiciens eminenti, tranquilla manu innuit ut accederet propius. Cui: « Enarra mihi, inquit, S. Potentianus S. Saviniano quid fuerit. » At ille, quod socius ejus in itineris labore, et successor in honore, et collega martyrii fuerit, humiliter intulit. Tunc rex graviter cepit conqueri, et pugnis pectus tundere, eo quod eos ab invicem separasset corpore. Et promittens se eum socio redditurum, commisit eidem fratri triginta et tres solidos meri argenti, ut inde inciperet præparare scrinium S. Potentiani. Sed dum ista agitabat

præventus superna vocatione reddidit Deo A
 m patris nostri Adæ.
 miserere Deus, clemens, pius atque benignus.
 sanctis junge, cunctipotens Domine.
 e, memor famuli semper tu sis Odoranni.
 piane potens, Odorannum respice clemens.
 1032 obiit Leothericus archiepiscopus. Hic
 . Petro villam quæ Arcia, dicitur, cum duabus
 is, S. Michaelis scilicet et sanctæ Mariæ, san-
 Ebonis cum appendiciis suis. Et terram de
 , quæ reddit solidos 11 de censu. Hic per ma-
 erberti papæ, qui et Sylvester dictus est, pal-
 rchiepiscopale Romæ suscipiens, primatum
 Galliæ per baculum ejus recepit. Hujus tem-
 s corpus sanctæ Beatæ sororis S. Savuciani,

quod cum eo minus studiose ab Heriberto canonico
 latenter fuerat transpositum, ab Odoranno monacho
 meliuscule cum ejus corpore est collocatum, et ca-
 put serinii eorum auro et argento, quod ipse labore,
 ut ita dicam, proprio acquisivit, ornatum. Corpus
 S. Serotini, discipuli S. Saviniani, in præsentî ca-
 pitulo qualiter vel a quibus in monasterio S. Petri
 sit delatum, cur minime scriptum sit, studiosus le-
 ctor nequaquam réputet segnitie nostræ, sed potius
 ignorantie. Præterea pro certo scimus quod basi-
 lica in qua primum jacuit a Nortmannis eversa et
 funditus sit deleta. Corpus vero ejus in monasterio
 S. Petri transpositum in pace requiescit, et fulgens
 miraculis pie petentibus apud Deum necessaria
 acquirit.

HISTORIA

TRANSLATIONIS SS. SAVINIANI, POTENTIANI

SOCIORUMQUE MARTYRUM

IN SENONENSE S. PETRI COENOBIIUM

Auctore Odoranno S. Petri Vivi monacho

(A)ud Mabill., *Acta SS. ord. S. Bened.*, ex ms. codice S. Mariani Antissiodorensis.)

OBSERVATIONES PRÆVIÆ.

Savinianum cum Potentiano sociisque fidem B
 lianam Senonibus intulisse, ibique martyrio
 sepulturam accepisse, nemo est qui ambigat.
 a tumultis imposita est ecclesia, ex cujus adytis,
 nte Odoranno S. Petri Vivi monacho, « anno
 anslata sunt sanctorum martyrum corpora Sa-
 vi, Potentiani, Altini, atque Eodaldi in basilica
 i Petri a Wenilone archiepiscopo viii Kal.
 mb. » Odoranno Clarius in Chronico subscri-
 is verbis: « Revelaverunt se sancti Christi mar-
 Savinianus, Potentianus, Altinus, Eodaldus,
 otianus Weniloni archiepiscopo et Anastasio
 i; qui levantes eos cum magno honore de ec-
 ubi sepulti erant, transtulerunt eos in basili-
 ceati Petri octavo Kalendas Septembris, » « quo
 ore audite sunt voces angelicæ in cælo. »
 Eodem anno quo « Ludovicus, filius Caroli
 dicti, apud Laudunum unctus est in regem, »
 it Clarius, « Hungari... pervenientes Senones
 cæto, incenderunt cœnobium sancti Petri, va-
 sta omnem provinciam. Cernens itaque Sanson
 es et monachi malum hoc grande, consilio

accepto, detulerunt corpora sanctorum Saviniani et
 Potentiani, cum cæteris sanctorum corporibus, et
 reliquiarum pignoribus, cum magno honore in ec-
 clesiam ejusdem abbatiæ, infra muros urbis con-
 structam in honore sancti Petri. Relictum vero est
 corpus sancti Serotini in crypta retro altare sancti
 Petri. Vastantes igitur pagani cunctam provinciam,
 redierunt ad propria, incenso cœnobio sancti Petri,
 remanente ibi solummodo oratorio sancti Serotini,
 quod minime potuerunt incendere. Qualiter autem
 Willelmus archiepiscopus corpora horum sancto-
 rum voluerit retinere, vel qualiter illos reddiderit,
 in libello de virtutibus sancti Saviniani plenius in-
 venies. » Libellus iste ipsissima est historia quam
 hic subjicimus.

C 3. Sub annum 1015 Leothericus Senonensis ar-
 chiepiscopus una cum « abbate Rainardo investigare
 cepit ubinam essent recondita corpora sanctorum
 Saviniani et Potentiani. A tempore enim Willelm
 archiepiscopi ob timorem paganorum erant abscon-
 dita in antris. Repertis autem eis per notitiam cu-
 jusdam veterani, Martini nomine servi ejusdem